

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

філологічний

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____ філософії та культурології _____

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Гендер і сексуальність _____

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма _____

(назва програми)

Спеціальність _____

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _перший (бакалаврський) _____

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____ українська _____

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробник: __канд. соціол. н., доцент кафедри філософії та культурології Медіна Т. В.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

[http://www.sociology.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data\[3719\]\[caf_pers_id\]=717&commands\[3719\]=item](http://www.sociology.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02personnel&data[3719][caf_pers_id]=717&commands[3719]=item) (посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел. +38 (095) 701-05-56, +38 (068) 474-57-08

E-mail:

t.medina@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3430>

Консультації

Очні консультації: четвер, 13.00-14.20

Онлайн-консультації: Розклад консультації. середа, 17.30

Очні консультації: за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Майже вся людська історія – це історія бінарності: західна культура та східна культура, демократи й республіканці, чоловіки та жінки. Сьогодні такий підхід є архаїчним. Особливо це стосується питань гендеру, нерівності та самовизначення. Вивчення курсу «Гендер і сексуальність» допомагає боротися з бінарністю, сприяє формуванню цілісного сприйняття сучасного складного світу. Гендерні дослідження – міждисциплінарна дослідницька практика, в межах якої суспільні явища аналізуються з точки зору соціальної статі (або гендеру). Стрімкі зміни макроекономічних та ідеологічних умов соціального життя спричинили тектонічні зсуви в міжстатевих стосунках. З'явилися нові соціально-психологічні труднощі і для жінок, і для чоловіків, що пов'язано з процесом руйнування стереотипів, усталених правил і норм поведінки. Курс спрямований на вивчення того, як «робиться» гендер в міжособистісних відносинах, в культурі, в соціальних інститутах, дає можливість познайомитись з механізмами, за допомогою яких гендер «вбудовується» в суспільство і функціонує в процесі суспільного життя. Пропонований курс висвітлює проблеми гендерних відносин, сексуальності та соціальної нерівності. Гендерні дослідження - це міждисциплінарний напрям соціальної думки, у фокусі уваги якого перебувають відмінності й подібності в соціальному досвіді чоловіків і жінок.

Сучасна людина може бути успішною, якщо вона є гнучкою, добре обізнана з гендерними особливостями поведінки в конкретній життєвій ситуації, це дає можливість обрати оптимальний шлях для досягнення життєвого успіху.

2. Мета навчальної дисципліни: показати можливості застосування теоретичного й емпіричного досвіду гендерних досліджень до аналізу актуальних соціальних проблем і осмислення власних практик і життєвої стратегії, сформуванню навички проектування чоловічої та жіночої поведінки.

3. Завдання:

- ознайомити з основними категоріями гендерних досліджень;
- орієнтувати слухачів на осмислення проблем і перешкод, що стоять перед чоловіками та жінками як представниками певної статі;
- сформуванню уявлення про проблематику та історію розвитку жіночих (у тому числі й феміністських), чоловічих досліджень в Україні та за її межами.

4. Результати навчання (формулювання результатів навчання у вигляді переліку загальних та фахових компетентностей (досягти..., аналізувати...). визначених відповідною освітньо-професійною програмою, із зазначенням рівня їх сформованості через достатність для вирішення певних завдань професійної діяльності)

знати: поняття гендеру, сексуальності, гендерної соціалізації, ідентичності, стратифікації

вміти: пояснити соціокультурне підґрунтя відмінностей в позиціях чоловіків та жінок в суспільстві.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни_Гендер і сексуальність__												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна		3,4,5,6,7,8	3	90	2	15		15		60		залік

Тема 10. Феномен сексуальності в системі гендерних відносин		5	2									
Тема 11. Мода, мораль і тілесність – гендер в культурі			2									
Разом за ЗМ 2		7	6									
Залік			1									
Усього годин		15	15									

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента та ін.

Формами підсумкового контролю є залік, екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

(Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)											Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	40	100
10	10	10	4	3	4	3	4	3	4	3		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література - основна

- Кон І. С. Вступ до сексології. К. : Либідь, 1991. 304 с.
- Гіденс Е. Гендер і сексуальність. *Соціологія*. К. : Основи, 1999. 726 с.
- Гендер для медій: Підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей. Вид. третє, вип. і доп. Київ: Критика, 2017. 220 с.
- Гендерні дослідження: навчально-методичний посібник. Укладач: Медіна Т.В. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 127 с.
- Жінки та чоловіки в Україні: статистичний збірник. К., 2018.
- Кімвел М. Гендероване суспільство. К.: Сфера, 2003. 481 с. URL: https://drive.google.com/file/d/0BzyNdbFDRRN_ODNoaEdvUld6Q0U/view
- Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ: Основи, 2017. 256 с.
- Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004.
- Структурні виміри сучасного суспільства: Навчальний посібник. К., 2006. 372 с. Лекції 10-11. – С. 244-292.

Додаткова

- Бем С.Л. Маскулінність – фемінність. *І: Незалежний культурологічний часопис*. 2003. № 27. С. 28-41.
- Жіночий рух України як чинник гендерної рівноваги та гендерної демократії в українському соціумі. URL: <https://works.doklad.ru/view/dzIciMg-sNM/all.html>
- Іващенко О. Гендерна наукова перспектива: від світогляду до політики. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 1998. № 4. С. 78-91.
- Куява Ж. Жіноче тіло: від забобонів і табу до повної розкритості. *Дзеркало тижня*. 2013. № 40. 1 листопада.
- Левченко К. Б. До проблеми конкретно-історичного характеру категорії «гендерна рівність». *Український соціум*. 2005. № 1 (6). С. 26-30.
- Марценюк Т. Страх розмаїття: національні властивості толерантності і гомофобії. *Критика*. 2009. № 10.
- Сенченкова Т. Гендер: нова ідеологія чи проблемне поле соціологічної теорії? *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 1999. № 2. С. 97-105.
- Танчер В. Соціологія інтимності в постмодерністському ракурсі. *Гендерний журнал «Я»*. 2009. № 3.
- Шалаєва К. Феміністична методологія у соціології: на основі вивчення стилів життя. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2004. № 4. С. 112-127.

14. Інформаційні ресурси

- Гендерний інформаційно-аналітичний центр «КРОНА» - велика електронна бібліотека, дайджест гендерних матеріалів вітчизняних і закордонних ЗМІ, аудіо-, відеоматеріали - WWW.KRONA.ORG.UA
- Харківський центр гендерних досліджень <http://www.gender.uniyer.kharkov.ua/>
- Інформаційний портал центрально-азіатської мережі гендерних досліджень <http://www.genderstudies.inro>
- Центр гендерних досліджень Європейського Гуманітарного Університету (Мінськ) <http://gender.ehu.by/ru>